

N:o 10 framställda förslag om inrättandet af ett tekniskt konsistorium för utdelande af ingenjörstiteln. Under det följande meningsutbytet, hvarvid yttrade sig hrr Decker, Wærn, Billberg, Velander, John Ohlsson, Engström, Lundberg, K. E. Peterson och ordf., ansågs i allmänhet det Frömanska förslaget skjuta öfver målet. Åtskilliga benämningar såsom »graduad ingenjör», »legitimerad ingenjör» dryftades, utan att finna lifligare anslutning; dock synes man vara ganska enig om, att angifvandet i någon form jämte titeln af examen från viss läroanstalt är en åtgärd att anbefalla. Diskussionen kommer att fortsättas.

Föredragande för aftonen var ingenjör *R. W. Strehlenert*, hvilken lämnade några intressanta meddelanden om »fotografering af flygande projektiler jämte framställning förmedelst seriefotografering af skottverkan från moderna skjutvapen i den mänskliga organismen». Föredraget utgjorde en redogörelse för en serie försök, som på uppdrag af prussiska krigsministeriet utförts vid Centralstelle für wissenschaftlich-technische Untersuchungen i Neu Babelsberg, Berlin, och vid hvilka undersökningar ingenjör Strehlenert medverkat. Enligt en först af professor Mach i Wien angifven fotograferingsmetod med elektriska gnistor i mörkrum hade de för ändamålet nödiga ytterst kortvariga exponeringstiderna om milliondelar af en sekund ernåtts, hvilket i förening med en sinnrik belysningsanordning gifvit som resultat bilder, hvilka t. o. m. återgifva de minsta störningar i luftens jämvikt och tätt genom projektilens framfart och troget afbildade alla ljudvågor, hvirflar m. m. Härigenom hade bl. a. uppslaget funnits till en ny lämpligare form åt kulorna för infanterigevär, hvilken nu håller på att införas i tyska armén. Beträffande de kirurgiska experimenten hade man tillfullo lyckats återgifva förloppet vid en kulas passage genom olika delar af människokroppen; exempelvis framgick af försöken, att ett ben, som träffas af en projektil, lider en högst betydligt större åverkan, om det är mörkfyllt, än om så ej är fallet. Framställningen belystes af en serie åskådliga skioptikonbilder efter originalfotografierna.

Afdelningen för Elektroteknik sammanträdde den 16 Mars under ordförandeskap af ingenjör C. J. Rossander. Vid den fortsatta behandlingen af Afdelningens kommitterades förslag till formulering af en framställning till K. Majt rörande de af Allmänna Svenska Elektroteknikermötet 1905 uttalade önskemålen om förändringar i den elektrotekniska lagstiftningen blef förslaget med någon justering antaget. Därefter höll lektor P. af Bjerken ett refererande föredrag om »polarisation vid växelströmmar». Till slut följde ett lifligt meningsutbyte om frågan »Blanka eller isolerade ledningar för lågspänningsnät», i anslutning till ett inledande föredrag af ingenjör C. Hässler.

Afdelningen för Husbyggnadskonst sammanträdde den 19 Mars under ordförandeskap af arkitekten G. Améen. Till Afdelningens representant vid den sjunde internationella arkitektkongressen i London 1906 utsågs arkitekten G. Wickman, och beslöt Afd., att ett belopp af 350 kr. skulle utgå till Byggnadssamfundets donationsfond utgå såsom bidrag till representantens resekostnader. Arkitekten E. Lallerstedt demonstrerade en del ritningar till enfamiljehus och egna hem, utförda såsom programarbeten af elever i arkitektafdelningen vid Tekniska Högskolan. I anslutning härtil uppstod en stunds diskussion om de problem, som väntas uppstå vid bebyggandet af de tvänne områden i Stockholm — å Östermalm och i Vasastaden — som inom kort komma att utbjudas till försäljning enligt en för egna hem afsedd plan. Utställda voro därjämte en del ritningar utförda af arkitekten R. Enblom, som äfven visade skioptikonbilder från Spanien.

Afdelningen för Mekanik sammanträdde den 21 Mars under ordförandeskap af maskindirektör B. O. Ekman. Styrelsens förslag till yttrande med anledning af remissförfrågningen om, hvilka reformer i Teknisk Tidskrift Afdelningen kunde önska utöfva det för 1906 genomförda programmet, gaf anledning till en stunds meningsutbyte, hvarefter Afd. uttalade sig i den riktning, att erfarenheten om det nya systemets verkningar ännu vore för kort för att gifva anledning till något bestämt yrkande. Dock ansågs, att någon ytterligare uppdelning af tidskriftens ämnesområden genom nya afdelningar icke borde f. n. ifrågakomma. Därefter föredrogs en till Afd. remitterad skrivelse från Tekniska Föreningen i Jönköping, som på initiativ af ingenjör H. Sillen hemställde om Teknologföreningens ingripande, för att bestämda normer å beräkning af ångpannors eldyta måtte komma till stånd. Efter en kort diskussion, hvarunder vitsordades det af Tekniska Föreningen öfverklagade missförhållandet, som bl. a. visar sig däri, att de båda ångpanneföreningarna i Sverige ha olika beräkningssätt i nämnda afseende, bordlades frågan. Föredraget för aftonen hölls af ingenjör *Emil Spets* om »slekaktigheter hos ångpannor, och huru sådana uppkomma». Föredraget genomgick de olika hos oss använda namntyperna och deras karakteristiska fel samt förevisade delvis genom profstycken dels i skioptikonbilder en serie exempel på hräckor och tubskador, blåsor, hoptryckta eldrör m. m.

TIDSKRIFTS-ÖFVERSIKT.

De med * betecknade uppsatserna äro illustrerade.

Architekten, Mars 17. — Karmeliterklostrets gamla sjukhus i Helsingör*.

Deutsche Bauzeitung, Mars 17 o. 21. — Nya gatubroar i Stettin. — Enfamiljehus i Charlottenburg (Berlin)*.

Zentralblatt der Bauverwaltung, Mars 17. — Byggnad för barnmorskeinstitut i Elberfeld.

Schweizerische Bauzeitung, Mars 17. — Villor i Zürich*. — Om bränsleekonomi i kakelugnar, kaminer och köksspisar*. — Moderna grundläggningsmetoder med betongpäl*.

Engineering News, Mars 8. — Armerade betongkonstruktioner för större hotellbyggnad i Atlantic City*. — Vågbrytare vid Cape Ann, Mass.*. — Brunnsrör för borrhållningar*.

Teknisk Ugeblad, Mars 15. — Omregleringen af Kristiania stadsplan*. — Oerlikons försök med elektrisk järnvägsdrift med högspänd enfasig växelström å linjen Seebach—Weitingen, Schweiz.

Dinglers Polytechnisches Journal, Mars 17. — Kranar och lyftanordningar på utställningen i Liège*. — Nordamerikanska verkstäder för järnkonstruktioners utförande*. — Urbanitzkys skenstol för bredbasiga och reform-skenor*. — Nyare uppfinningar inom området telegrafering utan tråd*.

Zeitschr. des Vereines deutscher Ingenieure, Mars 17. — Charing Cross-bolagets Cityelektricitetsverk i London*. — Amerikanska skyskraper och deras konstruktion*. — Växelanordningar på amerikanska banor*. — Verktygsmaskinerna på Liège-utställningen*.

Zeitschrift des Österreich. Ingen. u. Archit. Vereines, Mars 16. — Skyddsanstalter mot lavinfara i Österrikes alpländer*. — Kubikberäkning för hvalf med sneda axlar. — Om träkonstruktioners skyddande mot röta.

Engineering, Mars 16. — Metallmikroskopiska undersökningar öfver skadade sjömaskindelar, som förorsakat olyckshändelser*. — Det hydrauliska lyftverket vid Trent-Valley i Ontario, Canada*. — Elektriskt drivföremål för metall*. — 100-tons ammoniakfrysmaskin*. — London County Councils elektriska spårvägscentral i Greenwich*. — Lokomotivprofningarna i St Louis. — Armerade betongkonstruktioners användning vid fabriksbyggnader*. — Radialtruckar*.

Le Génie Civil, Mars 17. — Understation med transformatorer, roterande omformare och ackumulatorbatterier vid Gare St. Lazare, Paris*. — Stora flytdockor*. — Framställning af kvävföreningar ur luften. — Hamnutvidningen i Antwerpen*.

Electrotechnische Zeitschrift, Mars 15. — Kraftliniernas fördelning i en maskin med vändpoler*. — Ny metod för spänningsreglering i växelströmsnät. — Knallfenomen i telefonapparater. — En ny enfas-kommutatormotor*.

Street Railway Journal, Mars 10. — Relativa kraftförbrukningen vid två-motor och fyr-motor system å elektriska motorvagnar. — Kedjeupphängning för luftledningen vid elektriska spårvägarne i New Orleans*. — Huvudströmbrytare med två seriekontakter för elektriska motorvagnar*.

Schiffbau, Mars 14. — Trupptransportångaren »Borussia» (7 500 ton). — Explosionsmotorers användning för framdrifvande af krigsfartyg. — Kolning i öppen sjö.

Zeitschrift für angewandte Chemie, Mars 16. — Om tidpunkten för krutets uppfinning. — Hatmakers mjölkpulver, och apparater därför*. — Om analys af salpeter. — Skiljeanalys mellan wolfram och zink. — Undersökning af formaldehydpartiklar. — Niedenfürhs intensivsystem för blykammare.

Stahl und Eisen, Mars 15. — Om användandet af järn i öfverbyggnad, såsom syllar m. m. — Nyare masugnstekniska data*. — Om hjulpressning*. — Frågan om elektrisk drift af reversvalsverk contra ångdrift.

Meddelanden om **Metallnoteringar, Lediga platser, Le-veranser, Entreprenader och sökta Patent** återfinnas å anonssid. XVI, XVII, XIX.

TEKNISK TIDSKRIFT

TRETTIOSJÄTTE ÄRGÅNGEN

ALLMÄNNA AFDELNINGEN

Hufvudredaktör: GUNNAR DILLNER * Biträdande redaktör: NILS KJELLBERG.

Stockholm 1906

REDAKTIONSTID: 9—3.

Centraltryckeriet

N:o 13

Allmänna Afdelningen utkommer hvarje lördag. Meddelanden rörande Afdelningen sändas till Ingenjör **NILS KJELLBERG**, Stockholm, Sv. Teknologföreningen (A. T. 60 95, R. T. 72 93).

31 MARS

Annonspis: 1 kr. pr centimeter spalldjup å om-slaget yttresidor och 70 öre å öfriga sidor; utländska annonser resp. 1.25 och 1 kr.

1906

INNEHÅLL: Provisorisk ny lokal för Föreningen; Sammankomster; Svenska Teknologföreningens katalog; Svenska Teknologföreningens Allmänna möte den 27 Mars 1906; Svenska Teknologföreningen; Tidskriftsöfversikt.

Med detta nummer af Allmänna Afdelningen följer **Andra häftet af Afdelningen för SKEPPSBYGGNADSKONST**, innehållande: Afdelningen för Skeppsbbyggnadskonst; Skeppsbbyggnadsverksamheten i Sverige 1905; Flottan inför 1906 års riksdag; Pansarkryssaren Fylgias afbjörning; Fjärde allm. svenska teknikermötet i Norrköping 1906; Från verkstäderna och varlven; Tidskriftsöfversikt.

I annonsafdelningen: Metallnoteringar; Lediga platser; Sökta patent.

Provisorisk ny lokal för Föreningen

är under tiden 1 April—1 Oktober förhyrd i huset N:o 36 Norra Smedjegatan, nedre bottnen, där Föreningens expedition samt Teknisk Tidskrifts redaktion och expedition under sagda tid komma att inrymmas.

SAMMANKOMSTER.

Svenska Teknologföreningen.

AFDELNINGEN FÖR VÄG- OCH VATTENBYGGNADSKONST sammanträdde Måndagen den 9 April 1906 kl. 1/2 8 e. m. (*precis*) å **Hotel Kronprinsen**, Drottninggatan 29, i tr. (hotellingången). — *Meddelande* från studieresor i Tyskland, Holland och Belgien, speciellt rörande broars och banhallars konstruktion (illustrerad af ritningar och skioptikonbilder), af civilingenjör *C. Franell*. — Utlåtanden från Afdelningens styrelse och utskott rörande frågan om årsmötet för väg- och vattenbyggnadsingenjörer. — Teknisk Tidskrifts afdelning för väg- och vattenbyggnadskonst (fortsättning af diskussion). — *Skrifvelse* från Afdelningens entreprenadkommitté.

AFDELNINGEN FÖR ELEKTROTEKNIK. På inbjudan från Tekniska Föreningen i Västerås kommer Afdelningens ordinarie April-sammanträde att hållas i ofvannämnda förenings lokal i Västerås lördagen den 7 April.

På e. m. denna dag anordnas besök i Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets och Nordiska Metall Aktiebolagets verkstäder samt företages färd med elektriskt försökslokomotiv. Vid sammanträdet kl. 1/2 8 e. m. fortsattes den vid föregående sammanträde påbörjade diskussionen: »Om blanka eller isolerade ledningar för lågspänningsnät». Därefter håller ingenjör *Ragnar Wi-*

kander föredrag om »Elektrisk järnvägsdrift med omväxlande likström och växelström». Efter sammanträdet intages gemensamt supé; efter supén meddelar direktör *Sigfrid Edström* några reseskildringar från Amerika, belysta af skioptikonbilder.

För Stockholmare sker afresan kl. 12,30 e. m. och intages middag i Tillberga.

Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg har beviljat ned-satt biljettpris (enkel biljett gällande för tur och retur) för från Stockholm kommande deltagare i färden, och torde deltagare, som vilja begagna sig häraf, senast fredagen den 6 April kl. 12 mid-dagen till Afdelningens sekreterare, ingenjör *Arvid Westerberg*, Drottninggatan 3, inlämna biljettbeloppet, utgörande kronor 6: 45.

Tekniska föreningen i Västerås ombesörjer, att hotellrum finnas tillgängliga.

Svenska Teknologföreningens Katalog 1906

är under utarbetande. Hrr ledamöter, som önska ändringar i densamma, behagade snarast insända sina uppgifter.

Hrr ledamöter i landsorten erinras om, att verkställd post-prenumeration å Teknisk Tidskrift skall, för att gälla som årsavgift, verifieras genom insändande i vanligt bref af prenumerationskvittot, då kvitto å årsavgiften erhålles.

Styrelsens berättelse för år 1905 och revisorernas berättelse öfver sin granskning af Styrelsens förvaltning under samma år föredrogs därefter af sekreteraren och voro af följande lydelse:

Styrelseberättelse för år 1905.

Till Svenska Teknologföreningen.

Svenska Teknologföreningens Styrelse får härmed afgifva berättelse öfver förvaltningen af Föreningens angelägenheter under år 1905.

Under nämnda år hafva i Föreningen inträdt 175 nya ledamöter, af hvilka 147 i Första och 28 i Andra Sektionen; och så vidt känt är har Föreningen under året genom döden förlorat följande medlemmar:

Disponenten G. E. V. Hesslin, Bengtsfors, eleven vid Tekn. Högskolan M. Örström, arkitekt J. F. Samzelius, Stockholm, yrkesinspektör O. W. Sundell, Gefle, ingenjör F. G. Lundvall, Stockholm, förste landtmätaren H. Ruth, Östersund, ingenjör A. Settervall, Hufvudstad, ingenjörerna C. J. E. Bolinder, P. A. Crælius och F. Almquist, Stockholm, ingenjörerna G. A. Anderson, Gäddviken, och G. Sandberg, Sundbyberg, kapten J. A. Brunskog, Stockholm, bruksägare C. E. R. Roth, Sunnansjö, ingenjörerna E. A. Wiman, C. L. Runstedt, Stockholm, W. G. C. von Sneidern, Venersborg, N. O. Torsk, Buenos Aires, och A. Jonsson, Stockholm, slottsintendenten prof. E. Jacobson och ingenjör J. Karlson, Stockholm; hvarjämte under innevarande år till dato aflidit följande:

Ingenjör W. Björklund, Göteborg, major G. Nyström, Gefle, ingenjör S. E. Mossberg, Stockholm, och öfverstelöjtnant P. L. Laurell, Stockholm.

Bland de med döden bortgångne sörjer Föreningen denna gång särskildt sin stiftare och mångårige ledare civilingenjören E. A. Wiman, hvars förtjänster om Svenska Teknologföreningen äro allom väl bekanta, och hvars minne alltid bland oss skall lefva i tacksam hågkomst.

Dessutom hafva under året 10 medlemmar ur Föreningen utträdt.

Stadgad årlig afgift till Föreningen har erlagts af 1 462 ledamöter, däraf 187 af Första och 1 275 af Andra Sektionen, hvarjämte årsafgift för all framtid erlagts af 1 ledamot.

Antalet ledamöter, som erlagt årsafgift för all framtid, utgör för närvarande 57.

Inom Föreningen har under år 1905 hållits 85 sammanträden, nämligen 2 allmänna möten, 14 sammanträden af Första och 10 af Andra Sektionen samt 59 sammanträden inom Afdelningarne, sålunda fördelade:

Afdelningen för Mekanik	8
Afdelningen för Elektroteknik	8
Afdelningen för Husbyggnadskonst	17
Afdelningen för Väg- och Vattenbyggnadskonst	10
Afdelningen för Kemi och Bergsvetenskap	9
Afdelningen för Skeppsbyggnadskonst	2
Afdelningen för Teknisk Undervisning	5
Summa	59

De frågor af större betydelse, som vid årets ingång förelåg till Föreningens behandling, voro följande:

- 1) Frågan om en teknisk centralmyndighet för tillgodoseende af de tekniska yrkenas intressen hos statsmakterna.
- 2) Frågan om åtgärder för ökad användande af svenska industrialster och svensk arbetskraft.
- 3) Förslaget om utarbetande af bestämmelser för elektriska hissar.
- 4) Åtgärder för planläggning af tekniker möten.
- 5) Frågan om praktikförmedling för Tekniska Högskolans elever.
- 6) Föreningens stadgeändringsfråga.
- 7) Frågan om reformer i Teknisk Tidskrift.
- 8) Förslag om samband mellan Svenska Teknologföreningen och Tekniska Högskolans elevkår.

Af dessa frågor hafva under det gångna året tvänne slutbehandlats, näml. om samband mellan Föreningen och Elevkåren samt om Tidskriftens reformering; hvarjämte förslag till stadgeändring blifvit Föreningen delgifna vid allmänna mötena i Mars och November samt såväl praktikförmedlingsfrågan som hissfrågan slutbehandlats inom Andra Sektionen.

Förslaget om åvägabringande af samband af ekonomisk natur mellan Svenska Teknologföreningen och Tekniska Högskolans elevkår utgick från elevkåren, på hvars hemställen Föreningens Styrelse genom särskilda delegerade trädde i underhandling med kärstyrelsen för utarbetande af grunderna för det afsedda sambandet. Resultatet af öfverläggningarne blef ett förslag till sambandskontrakt mellan de båda korporationerna, som af Styrelsen remitterades till Föreningens båda Sektioner i och för beprövande. Sektionerna funno sig emellertid böra afstyra förslaget, Andra Sektionen dock med uttalande af önskvärdenheten af, att samband i åsyftad riktning — dock grundadt på bestämmelser af stadgenatur — måtte komma till stånd.

Arbetet med Teknisk Tidskrifts reformering, som länge tagit Föreningens och dess Styrelses omsorger i anspråk, har under sistlidet år fortgått och förts till ett, såsom vi hoppas, godt resultat. I början af året uppdrog Styrelsen åt en kommitté, Teknisk Tidskrifts ekonomikommitté, att utarbeta förslag till de åsyftade reformerna. Kommitténs uppdrag omfattade såväl ekonomiska reformer, såsom utredning af möjligheterna att erhålla billigare tryckning, illustrationer och papper, som ock utarbetande af ny plan för Tidskriften, afseende fackafdelningarnes utgifvande kontinuerligt under hela året och upptagande en ny tidskriftsafdelling: för Skeppsbyggnadskonst, samt slutligen omorganisation af tidskriftsredaktionen. Resultatet af kommitténs och Styrelsens arbete förelades Föreningen vid senaste allmänna höstmötet, hvarvid Styrelsens reformförslag i oförändrad form godkändes.

Föreningens stadgeändringsfråga, som stått på dagordningen allt sedan år 1900, har under år 1905 förts ett steg framåt mot sin lösning dels genom Föreningens beslut vid Allmänna vårmötet att i öfverensstämmelse med förslag af Styrelsen ändra gällande stadg. § 31, hvarigenom den för stadgeändring behöfliga majoriteten sänkts från $\frac{4}{5}$ resp. $\frac{9}{10}$ till $\frac{2}{3}$ af afgifna röster, dels genom det därefter af Styrelsen utarbetade förslaget till ändring af de stadg. §§, som afse Styrelsens sammansättning och arbetsätt, hvilket förslag delgifvits Föreningen vid senaste höstmötet och därefter stadgeenligt bordlagts för afgörande vid ett följande möte. Förslaget går i hufvudsak ut på en förenkling af Styrelsens arbete, i första hand genom minskning af medlemsantalet, samt ändrade former för val af styrelseledamöterna.

Frågan om praktikförmedling för Tekniska Högskolans elever har under året slutbehandlats af Andra Sektionen. Sedan Sektionen redan i Febr. år 1904 till Styrelsen öfverlämnat sina kommitterades betänkande i ärendet, och detta betänkande därpå remitterats till de tekniska föreningar i landet, hvilka genom ombud deltagit i frågans behandling, hafva under åren 1904 och 1905 sålunda begärda yttranden från dessa föreningar till Sektionen inkommit. Sedan Sektionens kommitterade jämväl afgifvit sitt utlåtande i anledning af Elevkårens beslutade skriftliga framställning till svenska industridkare och ingenjörer

om skärpning af fordringarne å praktiserande elevers arbeten, har Sektionen i slutet af sistlidet år, på grundvalen af den sålunda utförda fullständiga utredningen, beslutit såväl att understödja Elevkårens förslag om inrättande af en praktikbyrå vid Tekniska Högskolan som ock att hemställa hos Kungl. Maj:t om tillgodoseende af krafvet på elevplatser vid statens industriella verk samt att hos landets kommuner, enskilda järnvägar m. fl. liknande institutioner anhålla om inrättande af elevplatser vid resp. arbetsställen. Föreningens Styrelse har därefter gått i författning om verkställande af Sektionens beslut.

Frågan om bestämmelser för hissar har under år 1905 af Andra Sektionen så tillvida slutbehandlats, att Sektionen — efter förnyadt yttrande af dess hisskommitté i anledning af resp. Afdelningars kritik af kommitténs år 1903 inlämnade »Förslag till Svensk Hissförordning» — i befintligt skick till Styrelsen öfverlämnat samtliga utlåtanden och aktstycken, hvartill frågan inom Sektionen och dess afdelningar gifvit anledning, för det åtgörande Styrelsen funne lämpligt.

De båda stora frågorna om en teknisk centralmyndighet och om åtgärder för ökad användande af svenska industrialster och svensk arbetskraft hafva under år 1905 af resp. kommittéer — Kommittén för en teknisk centralmyndighet och Svenska Teknologföreningens industrikommitté — förts framåt, men ännu icke slutbehandlats. Kommittén för en teknisk centralmyndighet har till Föreningen öfverlämnat en af dess sekreterare utarbetad redogörelse för de tekniska centrala myndigheterna i främmande länder samt, i anslutning till sitt ursprungliga uppdrag, ytterligare fått sig anförtrödt att yttra sig öfver ett af Konsul C. J. F. Ljunggren väckt förslag, att Föreningen måtte göra underdånig framställning till Kgl. Maj:t om framläggande af proposition till Riksdagen om anslag till Industri- och handelskammare i riket. Industrikommittén har under året fortsatt insamling och bearbetning af material för sitt arbete.

På initiativ af Direktör A. Müntzing har Föreningen under året genom sin Styrelse tillställt riksdagsmännen Konsul C. J. F. Ljunggren och Grosshandlare J. Rettig ett uttalande till förmån för af nämnda herrar inom Riksdagen framburna motioner om inrättande af ett nytt statsdepartement för handel, industri och sjöfart.

Frågan om planläggning af allmänna tekniker möten, som på initiativ af Tekniska Föreningen i Gefle upptagits till behandling såväl af Svenska Teknologföreningen som af öfriga tekniska föreningar i landet, remitterades år 1902 af Styrelsen till Andra Sektionen, hvars yttrande — utarbetadt genom särskilda kommitterade — inkom till Styrelsen i Mars 1905 och i oförändrad form öfversändes till Föreningen i Gefle såsom resultatet af den utredning frågan inom Svenska Teknologföreningen varit underkastad. I anledning här af inkom Gefleföreningen därefter till Styrelsen såväl med en redogörelse för resultatet af det arbete, som dittills utförts af landets olika tekniska föreningar, som ock med förslag att frågan om samarbete mellan dessa föreningar i och för ordnande af allmänna tekniker möten måtte uppsättas till diskussion vid innevarande års stundande tekniker möte i Norrköping, samt att frågans förberedande måtte genom Svenska Teknologföreningens Styrelses försorg anförtröas åt en kommitté af ombud från landets samtliga tekniska föreningar. På anmodan af Styrelsen har därefter nämnda blandade kom-

mitté bildats och sammanträdt, hvarvid Svenska Teknologföreningen representerats af ombud från samtliga sina Afdelningar; och hade kommittén vid årsskiftet frågans utredande under sin behandling.

Sedan Andra Sektionen redan 1904 utarbetat sitt yttrande öfver Kungl. Vattenfallskommitténs förslag om ett centralorgan för utarrendering af statens vattenfall, hvilket yttrande då genom Föreningens Styrelse öfverlämnats till Kungl. Kommerskollegium, har Sektionen under åren 1904 och 1905 genom sina särskilda kommitterade granskat äfven öfriga delar af samma Kungl. betänkande. Sistlidne höst inlämnade Sektionen till Styrelsen resultatet af detta sitt arbete i ett utförligt betänkande, hvilket därefter blifvit till Kungl. Maj:t öfverlämnadt.

Under året har Föreningen låtit representera sig vid tvänne större internationella kongresser, näml. vid kongressen för metallurgi, grufvetenskap och geologi samt mekanik i Liège sistlidne sommar af Professor W. Hoffstedt och vid sjöfartskongressen i Milano sistlidne September af Major F. V. Hansen.

Frågan om förvärfvande af ny lokal för föreningen har under förra året varit föremål för en omsorgsfull utredning, sedan Föreningen på grund af försäljning af den egendom, hvari Föreningen under de senare åren förhyrt sin lägenhet, blifvit från denna uppsagd till afflyttning till 1 instundande April. Styrelsen uppdrog vid sitt Septembersammanträde åt särskilda delegerade att inkomma med förslag till lokalfrågans lämpligaste ordnande, och i anslutning till delegerades på en omsorgsfull fackmannautredning grundade betänkande framlade Styrelsen därefter vid Föreningens Allm. höstmöte ett förslag att af Svenska Läkareallskapet inköpa fastigheten n:r 7 kv. Johannes större i Stockholms stad med adress n:r 19 Jakobsgatan till ett pris ej öfverstigande 155 000 kronor, hvilket förslag äfven af Föreningen bifölls. Fastigheten är därefter genom Styrelsens försorg af Föreningen inköpt till det angifna max. priset.

Den år 1904 af Ing. Frans Stridsberg väckta frågan om skydd för äganderätten till uppgjorda ritningar och konstruktionsförslag, som då af Styrelsen remitterades till Andra Sektionen, har, efter särskild behandling inom Föreningens Afdelningar, af Sektionen öfverlämnats till en kommitté sammansatt af medlemmar såväl från nämnda Afdelningar som från Sektionen, hvilken kommitté för närvarande handlägger frågan på grundval af den utredning densamma i föregående instanser genomgått.

Andra Sektionen har vidare till diskussion upptagit och äfven slutbehandlat frågan om prissättningen vid industriutställningar, i slutet af år 1904 till Sektionen öfverlämnad i ett betänkande af Afdelningen för Kemi och Bergsvetenskap, där frågan först framlagts af Dokt. C. Setterberg. Efter utredning verkställd af en kommitté af medlemmar från Andra Sektionen och Föreningens olika Afdelningar har Sektionen sistlidne Maj antagit ett »förslag till bestämmelser för prisbedömning vid Svenska industriutställningar», att läggas till grund för kommande arbeten på detta område.

Bland viktigare tekniska ärenden, som under sistlidet år handlagts inom Föreningen, synes ytterligare böra nämnas följande:

Afdelningen för Elektroteknik har på initiativ af sin styrelse anordnat ett allmänt Svenskt elektrotekniker möte,

som under stor tillslutning från landets olika delar afhållits i Stockholm under sistlidne September månad, och vid hvilket en serie för vårt lands elektrotekniska intressen viktiga frågor ställts under debatt. Bland mötets resultat må särskildt framhållas en genom Föreningens Styrelse till Konungen öfverlemnad petition om lindring i bestämmelserna om koncessionstvång för lågspänningsledningar samt fortsatt utredning genom en särskild kommitté af öfver-spänningsfenomens olägenheter och dessas afhjälpande. Vidare har Afdelningen på anmodan af Styrelsen afgifvit yttrande angående delegerades vid den elektriska kongressen i St. Louis år 1904 resolution beträffande bestämning af elektriska maskiners effekt m. m., hvilket yttrande därefter tillställts Professor S. Arrhenius, som härom hänvänt sig till Föreningen.

Afdelningen för Husbyggnadskonst har under året fattat beslut om ändring af Afdelningens arbetsordning och arbetssätt, hvilka trädte i kraft f. o. m. innevarande år, näml. om indragande af de 5 ordinarie utskotten, hvilka åligganden öfverflyttats på Afdelningens Styrelse, som i stället förstärkts, samt om inskränkning af antalet ordinarie sammanträden till ett i hvarje arbetsmånad eller tillsammans 9 under året, i likhet med för öfriga Afdelningar. Afdelningens år 1902 tillsatta stadsplanekommitté har under året afgifvit utlåtande, och har Afdelningen i öfverensstämmelse härmed uttalat sig för behöfvat af en revision af Stockholms stadsplan på grundvalen af allmänna täfningar. Afdelningens förslag till »Grunder för byggnadsentreprenader» har med anledning af utlåtanden från de tekniska föreningarna i landsorten och Stockholms Byggnadsförening underkastats en betydlig omredigering. Frågan om skärpt kontroll vid stenleveranser för husbyggnader har af Afdelningen öfverlämnats till en fackmannakommitté med uppdrag att söka insamla nödiga erfarenhetsrön för ett tillfredsställande ordnande af denna angelägenhet. Instundande sommar kommer en intern arkitektkongress att hållas i London, hvars bestyrelse sistlidne år satt sig i förbindelse med Afdelningen för väckande af intresse för densamma inom landets arkitektkretsar. På anhållan af bestyrelsen har ock Afdelningen uppdragit åt en kommitté att verka för en allmännare tillslutning till kongressen från svensk sida.

Afdelningen för Mekanik har bl. a. behandlat frågan om utvecklingen af de svenska maskinerna för tillverkning af bräntorf samt genom åtskilliga föredrag bidragit till spridande af kännedom om de märkligare tekniska nyheter, som framträdte å de senaste utställningarna i St. Louis och Liège.

Afdelningen för Kemi och Bergsvetenskap har bl. a. behandlat af hrr G. Hultman och E. Östlund väckta förslag om ändring af Afdelningens arbetsordning beträffande föreningsmedlemmarnas inväljande i Afdelningen, hvilka förslag dock icke vunnit Afdelningens godkännande. Det under året förut utarbetade betänkandet i anledning af Kgl. Kommerskollegii »Förslag till saccarinlag» har af Afdelningen till Kgl. Maj:t öfverlämnats.

Afdelningen för Skeppsbyggnadskonst har afhållit sina båda i arbetsordningen föreskrifna vår- och höstmöten, hvilka förhandlingar sedan i samlad form återgifvits i Teknisk Tidskrift.

Inom Afdelningen för Väg- och Vattenbyggnadskonst har Teknisk Tidskrifts motsvarande afdelning varit föremål för diskussion, hvarvid en del önskemål för framtiden fram-

hållits. För behandling af frågan om entreprenadssystem har inom Afdelningen tillsatts en kommitté med uppdrag dels att utreda, hvilka allmänna bestämmelser kunna vara erforderliga för reglering af förhållandet mellan arbets-gifvare och entreprenörer, dels att upprätta förslag till bestämmelser för specialentreprenader.

Afdelningen för Teknisk undervisning har bl. a. under året underkastat Tekniska Högskolans timplan revision med hänsyn till nuvarande förhållanden, och har den af Afdelningen utarbetade nya planen tillämpats redan med innevarande läsår.

Dessutom hafva samtliga afdelningar utom Afdelningen för Teknisk Undervisning efter remiss af Andra Sektionen behandlat och därefter till Sektionen inkommit med yttrande i frågan om skydd för äganderätten till uppgjorda ritningar och konstruktionsförslag.

Inom Föreningens Sektioner och Afdelningar hafva, förutom nu nämnda ärendens behandling, regelbundet hållits föredrag och diskussioner öfver tekniska och sociala ämnen, hvilka föredrag och diskussioner därefter i referat-form eller in exsteno återgifvits i Teknisk Tidskrifts resp. afdelningar.

Under det gångna året har Föreningen åtnjutit ett afsevärdt högre statsanslag än under föregående såsom understöd för fortsatt utgifvande af Teknisk Tidskrift, i det Kgl. Maj:t efter hemställan af Styrelsen, utöfver det sedvanliga anslaget af 2 000 kronor, för år 1905 beviljat Föreningen ett understöd af 3 000 kronor för offentliggörande i Tidskriften af tekniska stipendiater reseberättelser. Med stöd af detta anslag har ock Tidskriften under året i mer än 3-dubblad omfattning mot medeltalet under föregående 12 år kunnat till intresserades kännedom bringa resultatet af dessa studieresor.

I samband med den under sistlidna år genomförda tidskriftsreformen har Styrelsen till innehafvare af den nya hufvudredaktörsysslan vid Teknisk Tidskrift för år 1906 utsett Bergsingeniören G. Dillner, till biträdande redaktör och ansvarig utgifvare för perioden 1906—1908 Ingeniören N. Kjellberg och till redaktionssekreterare Ingeniören G. Holmberger. Inom Tidskriftens redaktion har dessutom den förändring egt rum, att med föregående år redaktörerna för Tidskriftens Afdelning för Kemi och Bergsvetenskap, Kontrollören K. A. Wallroth, och Ingeniören J. Köhler, frånträdt sina nämnda befattningar och efterträds af Professor E. G:son Odelstierna och Ingeniören G. Hultman, hvarjämte till redaktör för den nya Afdelningen för Skeppsbyggnadskonst utsetts Ingeniören A. Lindblad.

Beträffande Föreningens ekonomi hänvisas till bifogade tabläer öfver Föreningens ekonomiska ställning vid årets början och slut samt dess inkomster och utgifter under år 1905.

Utgifterna för Teknisk Tidskrift hafva under år 1905 liksom under föregående år väsentligt öfverskridit de beräknade, nämligen med 6 315,69 kronor. Inkomsterna för annonser och prenumeration utom Föreningen hafva dock äfven öfverstigit de i budgeten upptagna, näml. med resp. kr. 4 027,54 och 1 180,62 eller tillsammans 5 208,16, hvarjämte Tidskriften under året varit i åtnjutande af ett i budgeten icke upptagit statsanslag af 3 000 kr., afsedt för publicering i större omfattning än förut af tekniska stipen-

Föreningens ekonomiska ställning år 1905.

Tillgångar			Skulder		
den 1 Januari		den 31 December	den 1 Januari		den 31 December
81 40	Kassabehållning	667 02	35 530 52	Byggnadsfonden	37 766 74
46 300 33	Kapitalräkning	43 234 99	4 400 --	Reservfonden	4 700 --
20 000 --	Obligationer	20 000 --	4 305 19	Polhemsfonden	4 477 48
	Fordringar	63 902 01	2 339 90	Sandellsfonden	2 433 50
	Inventarier	5 023 62	4 039 --	Byggnadssamf. donationsfond	4 162 --
	Bibliotek	6 860 --	12 444 41	Bobergsfonden	12 970 25
	Förlag af böcker	2 500 --	63 059 02	Annonsprovisioner	66 509 97
	Lager af papper & varor	1 728 48	6 269 74	Allmänna fonden	4 843 75
		2 761 04	15 741 36		11 421 43
Kronor 85 070 12		Kronor 82 775 15	Kronor 85 070 12		Kronor 82 775 15

Föreningens inkomster och utgifter år 1905.

Inkomster:		Utgifter:	
Terminalsafgifter	1 365 --	Teknisk Tidskrift: Papper	7 954 05
Inträdesafgifter	1 630 --	Tryckningskostnad	25 421 69
Årsafgifter	22 487 50	Ritningar och planscher	6 869 08
Afgifter för all framtid	25 482 50	Författarearfvoden	6 002 72
Teknisk Tidskrift: Offentliga anslag	6 000 --	Redaktionsomkostnader	14 868 85
Prenumeration	7 780 62	Expeditionsomkostnader	7 199 30
Annonser	44 027 54	Kommittéarbeten	68 315 69
Räntor	57 808 16	Hyra och omkostnader för lokalen	3 947 59
Förlag af böcker	2 749 68	Diverse omkostnader	5 667 12
Varu konto	936 60	Öfriga utgifter	6 694 17
Af Allm. fonden disponerade medel	158 98	Afskrifningar	78 05
	4 319 93	Fondernas ökning: Byggnadsfonden	3 602 28
		Öfriga fonder	2 236 22
			1 214 73
	Kronor 91 755 85		3 450 95

Stockholm den 28 Februari 1906.

Gottfr. Boberg.

Granskad och befunnen öfverensstämmande med räkenskaperna.
Stockholm den 17 Mars 1906.

Karl P. Dahlström. Bengt Ingeström. Patrik Rydbeck.

diaters reseberättelser. Föreningens tillskott till Tidskriften har under år 1905 uppgått till 10 507,53 kr.

Såsom en bidragande orsak till de ökade utgifterna för Tidskriften må anföras, dels att Styrelsen medgifvit, såväl att ett extra häfte af Tidskriftens afdelning för Mekanik-Elektroteknik finge utgifvas — i likhet med under år 1904 — som ock att det under året hållna Elektroteknikerinötets förhandlingar skulle få i Tidskriften publiceras, dels att tekniska reseberättelser, i öfvensstämmelse med af Kgl. Maj:t utfäst villkor för det nämnda anslaget af 3 000 kr. beviljande, i Tidskriften intagnis i betydligt större omfattning, än under föregående år kunnat ske.

Utgiftsposten »kommittéarbeten» öfverskrider för året det i budgeten upptagna beloppet med 2 147,59 kronor. Den höga siffra, hvartill dessa utgifter stigit, beror i första hand på de omkostnader Styrelsen ansett sig böra medgifva till genomförande af kommitténs för en teknisk centralmyndighet omfattande arbete, till gagn för en för hela vårt land viktig frågas lösning.

Afskrifningar å inventarier, bibliotek och annonser hafva under året gjorts med tillsammans 3 602,28 kronor.

Af Föreningens fonder har Allmänna fonden under året minskats med 4 319,93 kronor, hvartill de nämnda dryga kostnaderna för kommittéarbeten väsentligt bidragit,

men öfriga fonder ökats med kronor 3 450,95, hvaraf byggnadsfonden med 2 236,22 kronor.

Stockholm den 7 Mars 1906.

För Svenska Teknologföreningens Styrelse:

THORE THELANDER.

G. Holmberger.

Revisionsberättelse.

Till Svenska Teknologföreningen.

Undertecknade, hvilka å Allmänt möte den 29 november 1905 utsetts att granska Svenska Teknologföreningens räkenskaper och förvaltning för samma år, få efter fullgörande af detta uppdrag härmed afgifva följande berättelse.

Revisorerna hafva genomgått Styrelsens och Förvaltningsutskottets protokoll samt öfvertygat sig om, att Föreningens värdehandlingar och brandförsäkringsbref befunnits i behörigt skick.

Föreningens räkenskaper för året hafva af oss granskats, och vitsordas riktigheten af de af styrelsen framlagda tabläerna öfver tillgångar och skulder den 31 december 1905 samt inkomster och utgifter under det år revisionen afser.

Af dessa tabläer framgår, att Föreningens utgiftsumma med kronor 13 055,85 öfverstiger den i budgeten beräk-

C. O. T. Örtenblad erhöj därefter i uppdrag att med Läkaresällskapet träffa preliminärt aftal rörande köpet; och förelåg som resultat af direktör Örtenblads underhandlingar med Läkaresällskapets representanter ett förslag till köpekontrakt, hvilket Styrelsen den 8 sistlidne januari för Teknologföreningens vidkommande godkände. Kontraktet undertecknades sedermera vid gemensamt sammanträde den 15 sistlidne februari af Svenska Teknologföreningens Förvaltningsutskott för köparen och Svenska Läkaresällskapets nämnd för säljaren. Köpet har i öfverensstämmelse med detta kontrakt och enligt vederbörlig afräkning af Förvaltningsutskottet fullgjorts den 15 sistlidne Mars, hvarefter lagfart söktes. I och för den nya fastighetens ordnande till lokal för Föreningen har Styrelsen anmodat professor I. G. Clason, ingenjör Cl. Norström, ingenjör John Ohlsson, major P. Ax. Lindahl och direktör C. O. T. Örtenblad att såsom Föreningens byggnadskommitté utarbete förslag till de åtgärder, som för detta ändamål kunna befinnas nödiga. Såsom ekonomisk rådgivare har Styrelsen vid samtliga åtgärder i samband med Föreningens fastighetsförvärf haft förmånen räkna sin förutvarande ordförande direktör C. O. T. Örtenblad, hvarefter advokatfirman Staaff och Lidforss anlitas för de juridiska formaliteterna.

Tillfällig lokal har för Föreningen jämte dess expedition, Teknisk Tidskrifts redaktion m. m. bereds genom förhyrning af en del af bottenvåningen i huset n:o 36 Norra Smedjegatan.

Då Svenska Läkaresällskapet som säljare enligt sitt juridiska ombuds råd uttryckt önskan, att Svenska Teknologföreningens åtaganden gent emot Läkaresällskapet skulle stödas af Föreningens beslut å Allmänt möte, anhåller Styrelsen, att Föreningen måtte genom beslut bekräfta det af Styrelsen genom Förvaltningsutskottet å Föreningens vägnar med Läkaresällskapet ingångna kontraktet.

Sedan köpekontraktet med Läkaresällskapet föredragits, beslöt Föreningen enligt Styrelsens hemställan godkänna detsamma.

De allvarliga förhandlingarne, som voro besökta af ca 150 medlemmar, förklarades därefter avslutade, hvarefter en animerad afskedsfest för »den gamla lokalen» följde.

Chefen för Stockholms vattenledningsverk major F. I. Hansen har erhållit begärdt afsked från denna befattning från och med den 1 inst. Maj.

SVENSKA TEKNOLOGFÖRENINGEN.

Styrelsen sammanträdde den 23 Mars under ordförandeskap af ingenjör A. F. Enström. Revisionsberättelsen för år 1905 föredrogs, och uppsattes i anslutning härtill de erinringar, hvartill den samma ansågs böra föranleda inför Allmänna mötet den 27 d:s (se annat ställe af dagens nr.). Beträffande den förut af Styrelsen behandlade frågan om organisationen af en praktikbyrå vid Tekniska Högskolan för förmedling af praktikplatser åt eleverna, vid hvilket företag Föreningen lofvat sin medverkan, förelåg meddelande från Elevkåren, att stadgar och arbetsordning i samråd med Styrelsens delegerade hrr O. Nycander, G. O. M. Olsson och G. Holmberger utarbetats och af kåren antagits. I enlighet med en af dessa delegerade till Styrelsen inlämnad skrivelse beslöt Styrelsen med godkännande af stadgarne för praktikbyrån utse förste ingenjören vid Norra och Mellersta Sveriges Ångpanneförening Axel Widell att såsom kontrollant representera Svenska Teknologföreningen i nämnda praktikbyrå.

Vidare beslöts att expediera en af Afd. för Elektroteknik uppsatt skrivelse till K. Maj: angående önskemål beträffande den elektriska lagstiftningen samt att bifalla en af samma Afd:s kommitté för utredning af öfverspanningsfenomen gjord framställning om ett anslag af 500 kronor för sina arbeten.

TIDSKRIFTS-ÖFVERSIKT.

De med * betecknade uppsatserna äro illustrerade.

Architekten, Mars 24. — Rådhuset i Linden vid Hannover*. — Historiska fynd vid den gamla byggnaden »Holger Danske» i Köpenhamn*.

Zentralblatt der Bauverwaltung, Mars 28. — Nybyggnad för kirurgisk klinik vid universitetet i Kiel*. — Om spärrdammars varaktighet*.

Deutsche Bauzeitung, Mars 28. — Stråfvanden att förbättra bostadsförhållandena i storstäder*. — Spårvägsstall i armerad betong i Nürnberg*.

Schweizerische Bauzeitung, Mars 24. — Bergbanan Davos—Filisur*. — Kapellbyggnad (protestantisk)*. — Frågan om monopolisering å de schweiziska vattenkrafterna och om utförelseförbud å elektrisk kraft. — Utlåtande öfver de akustiska förhållandena i nya förbundshusets i Bern stora sal.

Engineering News, Mars 15. — Snälltågslök för Chicago, Milwaukee, St. Paul Ry. — Om rangerbangårdar för transitogods i vagnslaster*. — Försök med uppvärmning af slussportar för att hålla slussar isfria. — Om konstruktion af armerade betongbalkar*.

Teknisk Ugeblad, Mars 22. — Grafiska jämförelsemetoder för järnvägars driftkostnader. — Undersökningar öfver laståkdons specifika tryck å körbanan. — Den elektrokemiska industriens utvecklingsmöjligheter i Norge.

Ingenjören, Mars 17. — Metersystemets allmänna införande i Danmark. — Om öppna platsers betydelse såsom »lungor» i storstäder*.

Zeitschr. des Vereines deutscher Ingenieure, Mars 24. — Försök med skyddsanordningar å elektriska maskiner i grufvor, som äro utsatta för grufgasansamlingar. — Charing Cross-bolagens City-elektricitetsverk i London*. — R. Wolfs lokomobiler* — Växelslidor för reglering af ånghissar*.

Zeitschrift des österreich. Ingen. u. Archit. Vereines, Mars 23. — Lavinskyddsanordningar i Österrikes »apländer».

Dinglers Polytechnisches Journal, Mars 24. — Kranar och lyftanordningar på Liégeutställningen*. — Nyare framsteg inom telegrafering utan tråd.

Engineering, Mars 23. — Diskussion i Institution of Mechanical Engineers om stora lokomotivpannor*. — Bremens brandväsen*. — 1 000 ampères elektrisk Moissanugn*. — Sabourets apparat för vibrationsmätningar å järnvägars rullande materiel. — Försök öfver ytkondensation med särskild hänsyn till ångkondensationsanläggningar.

Le Génie Civil, Mars 24. — Stora flytdockor*. — Nyare afloppsledningsarbeten i Hamburg*. — Världens förnämsta manganförekomster. — Metallens oxidation i luft och vatten.

Electrotechnische Zeitschrift, Mars 22. — Om elastiska flerledarsystem. — Om beräkning af transformatorer. — Af ljudvågor influerade induktorrulladningar.

Electrical World, Mars 10. — Generering och distribuering af musik genom mikrofoner med växelström. — Kommuteringsförhållanden vid igångsättning af enfasväxelströmsmotorer.

Zeitschrift für angewandte Chemie, Mars 23. — Om varumärken och inregistrering af handelsbenämningar å farmaceutiska preparat. — Förenklad teknisk metod för elementaranalys*. — Jodometrisk bestämning af koppar. — Om värdering af rostade blenden med hänsyn till svafvelhalt. — Th. Meyer om blykamaremetodernas senaste framsteg. — Giftfaror i kemiska fabriker.

Meddelanden om **Metallnoteringar, Lediga platser och sökta Patent** återfinnas å annonsid. XII, XV.

TEKNISK TIDSKRIFT

TRETTIOSJÄTTE ÅRGÅNGEN

ALLMÄNNA AFDELNINGEN

Hufvudredaktör: GUNNAR DILLNER * Biträdande redaktör: NILS KJELLBERG.

REDAKTIONSTID: 9—3.

Stockholm 1906

Centraltryckeriet

N° 14

Allmänna Afdelningen utkommer hvarje lördag. Meddelanden rörande Afdelningen sändas till Ingenjör NILS KJELLBERG, Stockholm, Sv. Teknologföreningen (A. T. 60 95, R. T. 72 93).

7 APRIL

Annonspris: 1 kr. pr centimeter spalthöjd å omslagets yttersidor och 70 öre å öfriga sidor; utländska annonser resp. 1.25 och 1 kr.

1906

INNEHÅLL: Provisorisk ny lokal för Föreningen; Samnankomster; Svenska Teknologföreningens katalog; Förslag till samarbete mellan Sveriges tekniska föreningar; Internationell pristävling för ordnande af Stockholms kommunikationsfrågor; Elevkurs för tekniker; Notiser; Svenska Teknologföreningen; Tidskriftsöfversikt.

Med detta nummer af Allmänna Afdelningen följer **Fjärde häftet af Afdelningen för ARKITEKTUR och DEKORATIV KONST**, innehållande: Den internationella täfningen om stadsplan för Helsingborg; Program; Prisenämndens utlåtande; Beskrifningar; Återupptagen svensk industri; Arkitektur-täffingar; Afdelningens sammanträden.

I annonsafdelningen: Metallnoteringar; Lediga platser; Sökta patent.

Provisorisk ny lokal för Föreningen

är under tiden 1 April—1 Oktober förhyrd i huset N:o 36 Norra Smedjegatan, nedre bottnen, där Föreningens expedition samt Teknisk Tidskrifts redaktion och expedition under sagda tid äro inrymda.

SAMNANKOMSTER.

Svenska Teknologföreningen.

AFDELNINGEN FÖR VÄG- OCH VATTENBYGGNADSKONST sammanträder Måndagen den 9 April 1906 kl. 1/2 8 e. m. (*precis*) å **Hotel Kronprinsen**, Drottninggatan 29, 1 tr. (hotellingången). — *Skrifvelse* från Afdelningens entreprenadkommitté. — *Meddelande* från studieresor i Tyskland, Holland och Belgien, speciellt rörande broars och banhallars konstruktion (illustrerad af ritningar och sciopikonbilder), af civilingenjör C. Frenell. — Utlåtanden från Afdelningens styrelse och utskott rörande frågan om årsmöten för väg- och vattenbyggnadsingenjörer. — Teknisk Tidskrifts afdelning för väg- och vattenbyggnadskonst (fortsättning af diskussion).

AFDELNINGEN FÖR KEMI OCH BERGSVETENSKAP sammanträder Torsdagen den 12 April kl. 1/2 8 e. m. å lokal, som skall angifvas å kallelsekorten — Bestämmande af dag för

FÖRSLAG TILL SAMARBETE MELLAN SVERIGES TEKNISKA FÖRENINGAR.

I slutet af sistlidet år bildades på anmodan af Svenska Teknologföreningens Styrelse, efter förslag af Tekniska Föreningen i Gefle, en kommitté af ombud från landets tekniska föreningar för att förbereda frågan om samarbete mellan dessa föreningar i hvad det angår »Planläggning af allmänna teknikermöten», hvilken senare fråga är afsedd att upptagas till diskussion vid det fjärde allmänna teknikermötet i Norrköping instundande sommar.

Kommittén har ännu ej avslutat sina arbeten, men föreligger öfver hvad som hittills inom kommittén åtgjorts följande af dess redaktionsutskott uppsatta sammanfattning.

Vid kommitténs första sammanträde den 24—26 november 1905 diskuterades ingående frågan om en eventuell sammanslutning mellan landets tekniska föreningar och den

Maj-sammanträdet. — Val af representant vid kongressen för tillämpad kemi i Rom. — Afd:sredaktörernas utlåtande i tidskriftsfrågan. — *Föredrag*: 1. »Revision af giftstadgan», af ing. K. Soudén. — 2. »Om flytande luft», med experiment, af ing. E. Norlin.

Svenska Teknologföreningens Katalog 1906

är under utarbetande. Hrr ledamöter, som önska ändringar i densamma, behagade snarast insända sina uppgifter.

Hrr ledamöter i landsorten erinras om, att verkställd postprenumeration å Teknisk Tidskrift skall, för att gälla som årsavgift, verifieras genom insändande i vanligt bref af prenumerationskvittot, då kvitto å årsavgiften erhålles.

omfattning ett sådant gemensamt uppträdande borde anses hafva. Å ena sidan betonades, att kommitténs uppgift endast vore att åvägabringa vissa bestämmelser med syftmål: ett ordnande, förberedande och bättre nyttiggörande af den redan häfdvunna institutionen Allmänna svenska teknikermöten. Denna fråga vore nämligen kärnpunkten i den hemställan, som från Gefleföreningen utgätt till landets öfriga tekniska föreningar, närmast föranledd af erfarenheterna från mötet i Gefle 1901.

Å andra sidan framhölls med styrka, att man icke borde — allra minst af formella skäl — inskränka sig till denna uppgift, utan att kommittén borde upptaga frågan på en bredare basis och söka åstadkomma förslag till en verkligt permanent sammanslutning mellan de tekniska föreningarna, ett förbund eller en centralorganisation, hvil-